

Документ за разглеждане в заседание

B9-0089/2023

25.1.2023

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявления на Съвета и на Комисията
внесен съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността
относно стратегия на ЕС за стимулиране на конкурентоспособността на
промишлеността, търговията и качествените работни места
(2023/2513(RSP))

Марк Ботенга, Катержина Конечна
от името на групата The Left

B9-0089/2023

Резолюция на Европейския парламент относно стратегия на ЕС за стимулиране на конкурентоспособността на промишлеността, търговията и качествените работни места (2023/2513(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид Закона за намаляване на инфлацията от 2022 г., приет от 117-ия Конгрес на Съединените щати и подписан от президента Джо Байдън на 16 август 2022 г.,
 - като взе предвид Европейска социална харта и Европейския стълб на социалните права,
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 10 март 2020 г., озаглавено „Нова промишлена стратегия за Европа“ (COM(2020)0102),
 - като взе предвид предложението на Комисията от 4 март 2020 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1999 (Европейски законодателен акт за климата) (COM(2020)0080),
 - като взе предвид своята резолюция от 15 септември 2022 г. относно изпълнението на актуализираната нова промишлена стратегия за Европа: привеждане на разходите в съответствие с политиката¹,
 - като взе предвид споразумението, прието на 21-вата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (COP 21) в Париж на 12 декември 2015 г. (Парижкото споразумение),
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г. относно ново ЕНП за научни изследвания и иновации (COM(2020)0628),
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 25 ноември 2020 г., озаглавено „Фармацевтична стратегия за Европа“ (COM(2020)0761),
 - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че Европа е изложена на риск от нова вълна на деиндустриализация; като има предвид, че огромното нарастване на икономическите неравенства, влошаващото се състояние на инфраструктурата, задълбочаването на изменението на климата и стремежът към краткосрочни печалби за сметка на дългосрочните инвестиции показаха, че съвременните капиталистически пазари и неолиберални политики не са в състояние да гарантират справедливо разпределение на богатството и доходите, да подпомагат

¹ Приети текстове, P9_TA(2022)0329.

екологичната устойчивост, да осигуряват достъпни жилища и здравеопазване или да създават достатъчно качествени работни места;

- Б. като има предвид, че дългогодишните политики на ЕС, насочени към осигуряване на пазара подходи и увеличаване в максимална степен на печалбата в името на конкурентоспособността, се оказаха неспособни да разрешат различията между държавите членки и регионите, което причини загуба на множество работни места и ускори деиндустриализацията на цели региони; като има предвид, че само публичните промишлени политики могат да гарантират равнопоставено, устойчиво и справедливо развитие в промишления сектор, включително качествени работни места и амбициозни социални и екологични цели;
- В. като има предвид, че либерализацията на енергийния сектор и пазара на електроенергия не успя да гарантира ниски цени и необходимите инвестиции в енергия от възобновяеми източници;
- Г. като има предвид, че пандемията от COVID-19 още повече илюстрира провала на пазарната икономика в много отношения, и по-специално неспособността да се произведат достатъчно продукти от първа необходимост като маски, респиратори или друго санитарно оборудване, необходимо за посрещане на кризата;
- Д. като има предвид, че промишлената стратегия може да предостави възможност на обществата да решават по демократичен и суверенен начин какво и къде да произвеждат и при какви условия, като по този начин превръща промишлеността в ценен актив за хората; като има предвид, че да бъдат оставени тези решения на пазара означава почти същото като масово прехвърляне на публични субсидии, с което ще се финансират печалбите на частните корпорации;
- Е. като има предвид, че Съединените щати активно насърчават делокализирането на европейската промишленост чрез множество нови политически инструменти, включително Закона за интегралните схеми и Закона за намаляване на инфлацията;
- Ж. като има предвид, че декарбонизацията на промишлеността е от съществено значение за екологичния преход и спазването на Парижкото споразумение; като има предвид, че действията за насърчаване на предислоцирането на промишлеността обратно в ЕС са в съответствие с целите на ЕС, посочени в пакета „Подготвени за цел 55“, особено по отношение на въглеродната неутралност на промишлеността, предвид сравнително високите екологични стандарти на ЕС и необходимостта от насърчаване на местните канали за дистрибуция;
- З. като има предвид, че Съюзът се нуждае от промишлена стратегия, която да направи промишлената му база по-устойчива, социално ефективна и екологична; като има предвид, че социално справедливият преход и бъдещето на промишлеността изискват мащабни публични инвестиции; като има предвид, че тази стратегия следва да обхваща цифровизацията на европейската промишленост и прехода към неутралност по отношение на климата, като се дава приоритет на осигуряването на качествени работни места, равните възможности за развитие, принципите „енергийната ефективност на първо място“, енергоспестяването и

технологии за енергия от възобновяеми източници; като има предвид, че тази стратегия е от ключово значение за гарантиране на спазването на нашите цели в областта на климата, и по-точно целите на Парижкото споразумение; като има предвид, че отрицателните последици от изменението на климата в Европа ще се увеличават и ще се отразят неблагоприятно на условията на труд и здравето на хората, както и че ще породят допълнителни разходи за домакинствата и за промишлените отрасли; като има предвид, че солидните мерки за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него значително ще намалят отрицателните последици от изменението на климата в Европа и в целия свят;

- И. като има предвид, че промишлената стратегия на ЕС трябва да върви ръка за ръка със стратегия за труда; като има предвид, че за да се гарантира демократичното му функциониране, всеки справедлив и устойчив модел на производство следва да поставя работниците и профсъюзните организации, както и интересите на работниците и дългогодишния експертен опит, в основата на своето развитие;
- Й. като има предвид, че през последните десетилетия възнаграденията на работниците не съответстваха на реалното увеличение на производителността; като има предвид, че наред с всичко друго това доведе до мащабно прехвърляне на богатство към богати акционери;
- К. като има предвид, че злоупотребата и експлоатацията на работници в някои промишлени сектори включват измами в областта на социалната сигурност, фиктивна самостоятелна заетост, фиктивно командироване, дружества паравани и изкуствени схеми чрез използване на подизпълнители и вериги на доставки, което доведе до дългосрочни щети на системите за социална сигурност и увеличаване на броя на несигурните работни места, и като има предвид, че поради това срещу тях следва да се води борба;
- Л. като има предвид, че нарастващата тенденция към възлагане на подизпълнители увеличава възможностите за злоупотреба; като има предвид, че реалното и добросъвестно използване на командировани работници, възлагане на подизпълнители, работа чрез агенции за временна заетост и сезонни работници е временно по самото си естество и правно определение и поради това следва да се използва само за посрещане на временни нужди от повече работна ръка и умения;
- М. като има предвид, че последващите действия във връзка с Конференцията за бъдещето на Европа би могъл да бъде възможност за опит за изменение на разпоредбите на Договорите по тези въпроси; изтъква, че предвидената в Договорите неолиберална догма е в разрез с обществения интерес, по-специално членове като член 60 от Договора за функционирането на Европейския съюз, който задължава държавите членки да „полагат усилие да осъществят либерализация на услугите“.

Първично публично предлагане

1. призовава Комисията да премине от традиционните либерални и основаващи се на пазара подходи към напълно нов, прогресивен и амбициозен начин на организация на нашето общество, основан на социални и климатични приоритети

и планиране; призовава за изграждането и поддръжката на силна публична промишлена база в съответствие с амбициозните цели и пътни карти, по-специално за съществени и стратегически продукти и технологии;

2. призовава Комисията да гарантира, че нейната промишлена стратегия отдава приоритет на неотложните социални и климатични потребности, а не на максималното увеличаване на печалбите и дивидентите на многонационалните корпорации; подчертава, че една прогресивна промишлена стратегия може да предостави възможност на обществата да решават по демократичен и суверенен начин какво и къде да произвеждат и при какви условия, като по този начин превръща промишлеността в ценен актив за хората и планетата;
3. счита, че определени сектори са прекалено важни, за да бъдат оставени на пазара или в ръцете на малко на брой многонационални корпорации, по-специално стратегически сектори като например здравеопазването, транспорта, цифровизацията и енергетиката; призовава Комисията и държавите членки да предложат цялостна оценка на засегнатите сектори и потенциалните средства за защита;
4. призовава Комисията и държавите членки да проучат възможността за създаване на един или повече европейски публични консорциуми и/или промишлени инфраструктури или такива с нестопанска цел, действащи в обществен интерес, за да се гарантира сигурността на доставките и да се предотврати евентуален недостиг на продукти от стратегическо значение;
5. отбелязва, че либерализацията на енергийния пазар и липсата на ценови контрол върху стоките, които са най-съществени за промишлеността, като например енергията, са довели до повишаване на цените до неустойчиви нива в ущърб на местните малки и средни предприятия (МСП), които са от съществено значение за ежедневието на европейците; изразява съжаление, че други държави, включително т.нар. съюзници, се възползват от неспособността на ЕС да регулира цените на енергията, за да привличат наши промишлени отрасли на своя територия;
6. подчертава, че правилното функциониране на всяка европейска промишлена екосистема изисква стабилни енергийни доставки; предупреждава, че трудностите при доставките на енергия могат да имат вредни последици за производствената инфраструктура; в тази връзка подчертава необходимостта от публична система за гарантиране на наличието на енергия по време на криза; поради това счита, че публичният контрол върху сектора на енергетиката е от съществено значение;
7. подчертава огромния потенциал на публичните дружества да проучат напълно възможностите, предлагани от енергията от възобновяеми източници, по-специално чрез местни публични инфраструктури и инфраструктури с нестопанска цел, включително системи за колективно отопление на жилищни сгради, слънчеви панели, малки вятърни турбини и малки водоелектрически централи, както и инфраструктура, която да гарантира, че топлината, произведената в промишлени зони, не се губи, а се разпределя към съседните райони; подчертава колко е важно да се подобри енергийната ефективност в ЕС;

- призовава Комисията да представи предложение за насърчаване на европейска мрежа от публични предприятия, които могат да произвеждат, съхраняват и разпределят енергия от възобновяеми източници в различни региони;
8. призовава държавите членки да обмислят възможността за поставяне на производствените обекти под обществен контрол, социализация или експроприация, когато това би било полезно за целите на обществената мисия или за да се предотврати или реагира на извънредни ситуации или недостиг, като например неотдавнашната криза в здравеопазването, кризата с полупроводниците или енергийната криза;
 9. призовава за приобщаваща промишлена стратегия, която включва в своето развитие и изпълнение всички промишлени екосистеми, МСП, региони, общности, профсъюзни организации и работници; изразява становището, че силните промишлени политики могат да ограничат неравенствата и да позволят да се възползваме от възможностите, създадени от двойния преход;
 10. подчертава, че промишлената стратегия на Съюза трябва да се стреми към ясни и добре определени цели при пълна прозрачност; припомня, че кризата с COVID-19 разкри уязвимостта на производствените вериги и веригите за създаване на стойност, които понастоящем са организирани в глобализирана система, доминирана от малко на брой многонационални предприятия, и изразява загриженост, че от тази криза не са извлечени поуки;
 11. призовава Комисията да представи насоки за националните статистически агенции, за да събират необходимите данни относно отраслите в Европа, по-специално относно производството, да измерват интеграцията на веригите за създаване на стойност, развитието на трудовата заетост и териториалното развитие;
 12. припомня колко са важни отрасловите промишлени политики за поддържане и развиване на промишлено многообразие, както и широка промишлена база, но подчертава, че регионалното измерение на промишлената политика, що се отнася до заетостта, икономическото и промишленото развитие по цялата територия на държавите членки, също е жизнено важно с оглед на големите неравенства, които отразяват силната концентрация в определени промишлени отрасли; призовава Комисията да подкрепя равноправното развитие на териториите в ЕС;
 13. настоява, че е необходимо да се гарантира социална справедливост на промишления преход и да се разработят подходящи мерки в подкрепа на реиндустриализацията на регионите в преход чрез стратегически междурегионални инвестиционни проекти и чрез планове за повторно развитие за уязвимите региони, особено селските и отдалечените райони;
 14. подчертава, че промишлената политика на ЕС трябва да отчита необходимостта от структурни промени и да ги способства, за да се гарантират качествени и равни условия на труд и заетост;

Качествени работни места

15. подчертава, че гражданското общество, организациите на потребителите и профсъюзите следва да имат адекватно участие в определянето както на всеобхватните, така и на секторните промишлени стратегии и приоритети; призовава Комисията да включи изцяло работниците и профсъюзните организации във всички етапи от разработването и прилагането на промишлените политики на ЕС;
16. подчертава, че преквалификацията и повишаването на квалификацията са важни инструменти, но те не гарантират качествени работни места; настоява, че т.нар. несъответствия между търсените и предлаганите умения и недостигът на умения твърде често са в резултат на непривлекателни работни места и лоши условия на труд; настоява, че предлагането на прилично възнаграждение, постоянни трудови договори, добро равновесие между професионалния и личния живот, привлекателни перспективи за редовно обучение и професионално развитие е от съществено значение за преодоляване на тези проблеми;
17. подчертава, че вредните практики от страна на някои предприятия, като например злоупотребата със свободното движение на работници и услуги и/или практикуването на социален дъмпинг, засяга всички държави членки; призовава Комисията да гарантира ефективна координация и обмен на информация между държавите членки, за да се подобри прилагането на процедурите и проверките във връзка с трансграничното предоставяне на услуги, включително правата на работниците, и ефективно да се откриват случаи на злоупотреби и експлоатация, като например измами в областта на социалната сигурност, фиктивна самостоятелна заетост, фиктивно командироване, дружества паравани и изкуствени схеми чрез използване на подизпълнители и вериги на доставка; призовава държавите членки да засилят инспекциите по труда;
18. припомня, че колективното трудово договаряне е важен инструмент за гарантиране на по-добри условия на труд и закрила за всички видове работници и организации на работници; подчертава, че тези системи трябва да бъдат подсилени, особено за работниците с нетипична и несигурна заетост, работниците с фиктивна самостоятелна заетост и работниците през платформа; призовава за отмяна на структурните реформи, ако те намаляват закрилата на заетостта или дерегулират трудовите договори, тъй като това е в ущърб на бъдещето на промишлеността и работниците;

Икономическо управление

19. припомня, че годините на строги икономии принудиха държавите членки да пренебрегват публичните инвестиции, които достигнаха рекордно ниско ниво. счита, че вместо това промишлената политика на ЕС трябва да включва стратегии за публични инвестиции, които да насърчават възстановяването на възможности за качествена заетост и производство на цялата територия на Съюза, за да се подкрепи равнопоставеното и устойчиво развитие на всички региони в ЕС; призовава Комисията и държавите членки да насърчават публичните инвестиции за създаване на качествени работни места и за постигане на амбициозни социални и екологични цели;

20. счита настоящите европейски бюджетни правила за пречка пред необходимите публични инвестиции и пред финансирането на прехода към икономика с нулеви въглеродни емисии; изразява съжаление, че в новото предложение относно рамка за икономическо управление на ЕС е изразено погрешно схващане за причините за кризата с държавния дълг и се запазват произволните ограничения за бюджетен дефицит до 3% и съотношение на дълга към брутният вътрешен продукт до 60%; подчертава, че за да се стимулират истинската солидарност, местното производство, по-равнопоставеното развитие и една амбициозна промишлена стратегия, трябва да бъде отменен Пактът за стабилност и растеж (ПСР); припомня предложението относно златно правило за публичните инвестиции, така че те да бъдат изключени от критерия за дефицит за всички категории инвестиции, които са от полза за хората, като например екологичните инвестиции; призовава ПСР да бъде заменен с Пакт за устойчиво развитие и заетост;
21. поддържа становището, че една истински ефективна европейска промишлена политика се нуждае от преглед на социалните цели и целите в областта на климата като пътна карта за формиране на промишлеността на бъдещето; счита, че всички сектори следва да допринесат за постигането на целите на Съюза в областта на климата, като същевременно се спазва принципът за ненанасяне на значителни вреди; във връзка с това подчертава важността на екологичния водород като потенциална революционна технология; призовава също така да се обръща по-голямо внимание на мрежовата сигурност и на енергийните доставки;
22. счита, че обществените поръчки следва да бъдат съществен двигател на промишлената трансформация, която следва да служи на целите на социалното и екологичното развитие; призовава Комисията да проучи как да се използва пълноценно ефектът на лоста (ливъриджа) на публичните разходи и инвестиции с цел постигане на целите на политиката, включително чрез засилване на устойчивостта и определяне на централна роля на обществените поръчки в плановете, като се отдава приоритет на ключови стратегически сектори; призовава Комисията и държавните органи да анализират условията за въвеждане на задължителна устойчивост, основана на екологични и социални критерии, в обществените поръчки през целия жизнен цикъл на проектите; настоява, че МСП следва да имат справедлив шанс да участват в обществени поръчки;
23. призовава за създаването на публични банки, които да посрещнат нуждата от публични инвестиции; предлага цялостно преобразуване на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) в истинска публична инвестиционна банка, така че да съответства на целите на балансираното, приобщаващо и екологично развитие; призовава ЕИБ да продължи да поставя приоритет върху инвестициите в обществени инфраструктури, обучение на персонала и качество на основните услуги, за да се намалят неравенствата между държавите;
24. призовава за по-гъвкави правила относно държавната помощ за стратегически публични инвестиции, за да се подкрепи мащабен и координиран европейски план за стратегически инвестиции в Европа, като се гарантира, че разпределението на инвестициите е балансирано и противодейства възможно най-ефективно за преодоляване на социалните и промишлените неравенства в Европа;

25. счита, че макар публичните инвестиции да са важни за финансиране на инфраструктурата, необходима за промишления преход, големите печеливши частни промишлени отрасли трябва да инвестират в осигуряване на устойчивост на собствените си производствени процеси; отбелязва, че данъчните облекчения за печеливши многонационални корпорации са се оказали неефективни за гарантиране на качествена заетост и за предотвратяване на изнасяне на производството; призовава Комисията и държавите членки да създадат задължителни стандарти и условия, за да се гарантира изпълнение на частните инвестиции, що се отнася до заетостта и научноизследователската и развойната дейност;
26. подчертава, че цялото публично финансиране следва да бъде обвързано със спазването на определени социални стандарти, включително правата на работниците и профсъюзните организации и участието им в колективното трудово договаряне; припомня, че всяка публична подкрепа за промишлеността на равнището на ЕС и на национално равнище следва да бъде придружена от социални условия;
27. подчертава, че мерките за публична подкрепа са несъвместими с използването на данъчни убежища и изплащането на дивиденди на акционери и че получателите на такава подкрепа трябва да изпълняват строги екологични и социални условия, включително запазване на съществуващите работни места и гарантиране на устойчивостта на производствените обекти;
28. настоява, че всяка държавна помощ следва да има условия, що се отнася до екологичните инвестиции и заетостта; подчертава колко е важно да се гарантира, че подкрепа във връзка с кризата се предоставя единствено на предприятията, които спазват приложимите колективни трудови договори и не извършват дейност в данъчни убежища;
29. припомня, че въвеждането на ефективна минимална данъчна ставка за големи многонационални предприятия в ЕС може да допринесе за решаване на проблема с данъчния дъмпинг и да генерира повече публични средства; призовава Комисията и държавите членки да гарантират справедливо данъчно облагане и да се борят с укриването на данъци, включително чрез подкрепа за глобален финансов регистър и хармонизирана минимална ефективна данъчна ставка от 25% за големите многонационални дружества;
30. припомня колко е важно мерките за подкрепа да бъдат насочени към секторите, които изпитват затруднения; подчертава, че предлагането на държавна помощ на групи, които изплащат високи ставки на дивиденди на своите акционери, ще бъде в ущърб на дружества, микропредприятия и МСП, които изпитват истински трудности;
31. подчертава, че микропредприятията и МСП имат централна роля за промишлените екосистеми на ЕС и могат да бъдат източник на устойчиви и социално отговорни бизнес модели; подчертава, че е необходимо да се подобри техният достъп до национално финансиране и финансиране от ЕС, по-специално в традиционните сектори, в които цифровизацията все още не е развита;

32. подчертава потенциала на кръговата икономика за модернизиране на икономиката на ЕС, като се намали потреблението на енергия и се преобразуват цели промишлени сектори и техните вериги за създаване на стойност, включително рециклиране и повторна употреба с цел намаляване на зависимостта от суровини и природни ресурси;

Научни изследвания и иновации

33. изразява съжаление във връзка с постоянното намаляване на ефективността на настоящите системи за иновации, отчасти поради силовите за данни и фрагментирането на знанията; изразява загриженост във връзка със структурната липса на справедлива възвращаемост на публичните инвестиции при настоящия модел за стимулиране в ЕС;
34. призовава Комисията да подкрепя политики за качествени публични научни изследвания и развойна дейност, като подпомага партньорства за отворена наука като средство да се обърне тази низходяща тенденция и да се насърчат иновациите, като се избягват ограничаващи форми на интелектуална собственост с цел улесняване на ползването и обмена; счита, че централната роля на публичните инициативи и финансиране за иновациите, включително за намаляване на риска в промишлеността, следва да води до пропорционална публична собственост върху процеса и/или крайните продукти;
35. счита, че в основата на една публична система за научни изследвания и иновации трябва да са залегнали политики за научна заетост, които гарантират добри и привлекателни перспективи за професионално развитие, справедливо заплащане и стабилни договорни отношения;
36. признава, че правата на интелектуална собственост, по-специално търговските тайни, могат да възпрепятстват или забавят бъдещи научни изследвания; призовава Комисията да насърчава създаването на екосистема за иновации, която да позволява използването на колективна интелигентност за ускоряване на напредъка, по-широкото използване на отворената наука, обединяването на патенти и задължителното лицензиране; призовава Комисията да подкрепя мерки, благоприятстващи отворената наука, с цел ускоряване на обмена на данни и резултати от научни изследвания в рамките на научната общност в Европа и извън нея;
37. припомня съществената роля, която новите технологии, цифровизацията и изкуственият интелект могат да имат, за да се даде възможност на изследователите от европейските лаборатории да работят в мрежа и да споделят своите цели и резултати;

Търговия

38. изразява недоволството си от промишлените политики на някои държави, включително използването от тяхна страна на вредни данъчни практики, които имат за цел по-специално насърчаване на делокализирането на европейската промишленост; изразява загриженост във връзка с ускоряването на процеса на бъдещи споразумения за свободна търговия без подробна и обективна оценка на

въздействието на тези споразумения върху климата;

39. подчертава колко са важни диверсифицирането на търговията и международната дипломация, за да се избягват световни търговски войни; подчертава, че известна степен на глобална икономическа взаимозависимост е неизбежна; по тази причина подчертава значението на международното сътрудничество, равнопоставените партньорства, лоялната търговия и взаимно изгодното сътрудничество с трети държави като начини за засилване на европейската промишлена устойчивост;
40. призовава Комисията да разработи инструмент за гарантиране на максимална прозрачност във веригите на производство и доставка в стратегическите сектори, включително по отношение на запасите и потенциалния недостиг; призовава за система за ранно предупреждение за недостиг въз основа на европейска информационна мрежа за проблеми при доставките, за да се наблюдава изпълнението на задължението на сектора да предоставя прозрачна информация на ранен етап относно наличието на стратегически продукти, като например лекарства и медицински продукти;
41. призовава Комисията да приеме нова стратегия за правата на интелектуална собственост и да насърчава трансфера на важни екологични технологии към развиващи се държави, като предоставя свободни или отворени лицензи за такива технологии, за да се улесни екологичният преход в световен мащаб;
 - o
 - o o
42. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Комисията и на Съвета.